

[Aksel Larsen.]

Betænkningen. Jeg kan beklage det, men jeg kan heller ikke strække mig længere; naar man synes, der er en Paragraf eller en Affattelse, der er uheldig eller uklar, ser man efter i Bemærkningerne for at hitte ud af, hvad der er Meningen, og om man siger: Menneskerettighedernes Erklæring, eller man siger: den Opfattelse, der er nedlagt i Menneskerettighedernes Erklæring, tror jeg ikke gør stor Forskel. Jeg mener derfor fortsat, at det er mindre vel overvejet, det Resultat, man er kommet til i Kommissionen, og jeg anbefaler at overtænke det endnu en Gang. Netop det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, som hævder at være Historiker og at kende til den historiske Udvikling, ved jo udmærket vel, at de forskellige Samfundsepoker har hver sin Kulturopfattelse, hver sit Kulturgrundlag, og saa synes jeg, at man af Hensyn til den sunde Fornuft skal lade være med at lovfæste, at nu skal den Kulturopfattelse, som fik Udtryk i Menneskerettighedernes Erklæring af 1789, være evig.

Det ærede Medlem vil gerne have at vide, hvad der er min Mening om disse Menneskerettigheder. Hvis det ærede Medlem ikke hørte, hvad jeg sagde i Gaar, anbefaler jeg ham at læse Fortrykket; jeg har sagt min Mening ganske udførligt, taget Stilling til hver enkelt af dem og udtrykt, hvorledes jeg ønskede de paagældende Rettigheder forankret eller sikret eller behandlet i Grundloven. Jeg skal gerne gentage lidt af det; det er ogsaa fornødent, eftersom ingen af de øvrige Talere, i alt Fald saa vidt jeg har lagt Mærke til det, er gaaet ind paa det, som jeg dernæst kritiserede med stor Styrke, nemlig at man overhovedet ikke har forankret Parlamentarismen i Grundloven. Naar man har saa travlt med at sikre Borgerne paa alle mulige Omraader, hvorfor saa ikke sikre hele Landets Befolkning mod Overgreb fra den arvelige Monark? Jeg har rejst min Kritik paa dette Omraade og forlangt Sikkerhed, som det forlanges i Menneskerettighederne. Jeg har ikke faaet noget Svar paa, hvorfor man fuldkommen har forsømt at sikre Borgerne paa det Punkt, sikre deres Friheder og Rettigheder.

Hvad de store Ord angaar, bliver det jo nødvendigt, naar det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch ikke forstaar mig, at minde om, at for kort Tid siden talte Statsministeren i en Arbejderforsamling og oplyste da, at ganske vist har Regeringen Flertal i saavel Folketing som Landsting, men den kan dog ikke, sagde han, gennemføre,

hvad den vil, den kan ikke gennemføre Flertallets Ønsker, for husk, vi har Kapitalisme her i Landet! For kort Tid siden var der en Diskussion i Ingeniørforeningen om Arbejdsløsheden, og hvis jeg ikke husker meget fejl, gjorde Statsministeren sig dør til Talsmand for nogenlunde den samme Opfattelse: at selv om hele Folket vil have Arbejdsløsheden afskaffet, kan Regeringen ikke gøre det, ikke med det Flertal, den har, ikke om saa hele Rigsdagen staar bag ved den, for vi har Kapitalisme her i Landet, og det er Erhvervene, der maa gøre noget o. s. v.

Jeg er ikke uenig med Statsministeren i, at vi desværre har Kapitalisme her i Landet, og det har vi ogsaa, selv om denne nye Forfatning gennemføres, men hvad jeg siger til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, er: Hvorfor skal vi nu gentage Borgbjergs Dumheder fra 1915? Hvorfor skal det nu fortælles — i Haab om at kunne skaffe Begejstring for dette Forslag, der ærlig talt ikke virker saa begejstrende ude i Arbejdermasserne —, at naar dette Forslag er gennemført, kan Folkets Vilje i enhver Henseende blive Landets Lov, saa er der intet over og intet ved Siden af Folkeviljen? Det var jo det, det ærede Medlem sagde. (*Hartvig Frisch*: Det er der heller ikke). Det ærede Medlem ryster paa Hovedet, men saa anbefaler jeg det ærede Medlem at læse Fortrykket af sin egen Tale.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Valgretten har Statsministeren oplyst, at Svar paa mine Spørgsmaal findes i Betænkningen. Jeg har set efter de paagældende Steder og fundet, at Sagen forholder sig, nøjagtig som jeg har fremstillet den. Men jeg mangler altsaa fortsat Svar. Der staar udtrykkeligt i Betænkningen, at Det konservative Folkepartis Synspunkt — jeg tror, det oven i Købet er før den Opfattelse vandt Overhaand, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har ført til Sejr — var den, at det var bedst, om Valgretsaldern ikke blev lavere end 25 Aar, men det kunde man forhandle om, det var ikke noget Kardinalpunkt. Nu gik jeg ud fra, at dette med 21 Aars Valgretsaldern var et Kardinalpunkt for Regeringspartierne. Naar Det konservative Folkeparti ser saadan paa det, og naar oven i Købet det ærede Medlem Hr. Brorsen mener, at Valgretsaldern kan man forhandle om, er jeg aldeles overbevist om, at det saa vilde være paa sin Plads, om Regeringen stillede et Ultimatum og sagde: Dette vil vi have gennemført. Jeg tror ikke, at det ærede